AN COIMISIÚN
EORPACH

An Bhruiséil, 27.7.2026
COM(2026) 396 final

2026/0221 (NLE)

Togra le haghaidh

CINNEADH ÓN gCOMHAIRLE

maidir leis an seasamh atá le glacadh thar ceann an Aontais Eorpaigh sa Choiste um Thrádáil agus Forbairt a bunaíodh leis an gComhaontú Comhpháirtíochta Eacnamaíche idir an tAontas Eorpach agus a Bhallstáit, de pháirt, agus Stáit CCE CFDA, den pháirt eile, a mhéid a bhaineann le hionadú an liosta de na daoine aonair atá toilteanach agus ábalta a bheith ag feidhmiú mar eadránaithe

MEABHRÁN MÍNIÚCHÁIN

1. ÁBHAR AN TOGRA

Baineann an togra seo le seasamh an Aontais atá le glacadh i gCoiste AE-CFDA um Thrádáil agus Forbairt maidir le hionadú an liosta de na daoine aonair atá toilteanach agus ábalta a bheith ag feidhmiú mar eadránaithe le haghaidh réiteach díospóidí idir stáit.

2. COMHTHÉACS AN TOGRA

2.1. An Comhaontú Comhpháirtíochta Eacnamaíche idir an tAontas Eorpach agus Comhphobal Forbraíochta Dheisceart na hAfraice

An Comhaontú Comhpháirtíochta Eacnamaíche idir an tAontas Eorpach, de pháirt, agus sé thír ó Chomhphobal Forbraíochta Dheisceart na hAfraice (CFDA): an Bhotsuáin, Easuaitíní, Leosóta, Mósaimbíc, an Namaib agus an Afraic Theas, den pháirt eile (‘an Comhaontú’), tá sé á chur i bhfeidhm go sealadach ó bhí an 10 Deireadh Fómhair 2016 ann idir gach Páirtí sa Chomhaontú, seachas Mósaimbíc. Tá an Comhaontú á chur i bhfeidhm go sealadach idir Mósaimbíc agus an tAontas Eorpach ón 4 Feabhra 2018[1].

2.2. An Coiste um Thrádáil agus Forbairt

Tá an Coiste um Thrádáil agus Forbairt, a bunaíodh le hAirteagal 103 den Chomhaontú, comhdhéanta d’ionadaithe na bPáirtithe. De bhun Airteagal 103(7), tagann an Coiste um Thrádáil agus Forbairt le chéile i gcumraíocht shonrach chun aghaidh a thabhairt ar thrádáil agus ar ábhair a bhaineann le trádáil. Leagtar amach in Airteagal 103(6) den Chomhaontú go nglacfaidh an Coiste um Thrádáil agus Forbairt a chinntí trí chomhaontú idir na Páirtithe, agus urraim chuí á tabhairt dá nósanna imeachta inmheánacha féin a thabhairt chun críche.

2.3. An gníomh atá beartaithe ag an gCoiste um Thrádáil agus Forbairt

Tá sé beartaithe go nglacfaidh an Coiste um Thrádáil agus Forbairt, nuair a thiocfaidh sé le chéile sa Bhruiséil in 2026, cinneadh maidir le hionadú an liosta de 21 dhuine aonair atá toilteanach agus ábalta a bheith ag feidhmiú mar eadránaithe de bhun Airteagal 94 den Chomhaontú (‘an gníomh atá beartaithe’).

Is é is cuspóir don ghníomh atá beartaithe a áirithiú go gcaomhnaítear an líon íosta eadránaithe atá ar fáil.

Tá an liosta de na daoine aonair atá toilteanach agus ábalta a bheith ag feidhmiú mar eadránaithe comhdhéanta de thrí fholiosta: foliosta amháin do gach Páirtí lena n-áirítear ocht nduine aonair a fheidhmeoidh mar eadránaithe agus foliosta amháin de chúig dhuine aonair nach náisiúnaigh de cheachtar Páirtí iad agus a d’fhéadfadh feidhmiú mar chathaoirleach ar an bpainéal eadrána, lena gcomhlíonfar na ceanglais a leagtar amach in Airteagal 94(1) den Chomhaontú.

Leis an ngníomh atá beartaithe, ní mhodhnaítear téacs an Chomhaontaithe agus ní cheanglaítear aon ghníomhaíocht cur chun feidhme ar na Ballstáit. Ós rud é nach mbaineann an gníomh atá beartaithe ach le hoibríocht inmheánach an tsásra um réiteach díospóidí de Chuid III den Chomhaontú, nach mór don Choimisiún a chur chun feidhme, is iomchuí an gníomh atá beartaithe a ghlacadh i mBéarla. Is féidir aistriúcháin a sholáthar le haghaidh phróiseas cinnteoireachta inmheánach gach Páirtí agus le haghaidh na faisnéise don phobal.

[1] Fógra maidir leis an gcur i bhfeidhm sealadach - 10.2.2018 - EUR-Lex - 22018X0210(01) - EN - EUR-Lex

Beidh an gníomh atá beartaithe ina cheangal ar na páirtithe i gcomhréir le hAirteagail 103(6) agus 94(1) den Chomhaontú. Tiocfaidh sé i bhfeidhm ar dháta a ghlactha.

3. AN SEASAMH ATÁ LE GLACADH THAR CEANN AN AONTAIS

Ba cheart gurb é an seasamh atá le glacadh thar ceann an Aontais tacú le glacadh an ghnímh atá beartaithe. Ba cheart an seasamh a bheith bunaithe ar an dréachtchinneadh ón gCoiste um Thrádáil agus Forbairt atá i gceangal leis an togra seo le haghaidh Cinneadh ón gComhairle.

4. BUNÚS DLÍ

4.1. Bunús dlí don nós imeachta

4.1.1. Prionsabail

In Airteagal 218(9) den Chonradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh (CFAE) déantar foráil maidir le cinntí lena mbunaítear ‘na seasaimh a ghlacfar thar ceann an Aontais i gcomhlacht arna chur ar bun le comhaontú, nuair a iarrtar ar an gcomhlacht sin gníomhartha a ghlacadh a bhfuil éifeachtaí dlíthiúla leo, seachas gníomhartha lena bhforlíonfar nó lena leasófar creat institiúideach an chomhaontaithe.’

4.1.2. Feidhm maidir leis an gcás seo

Is comhlacht é an Coiste um Thrádáil agus Forbairt a cuireadh ar bun le comhaontú idirnáisiúnta.

An gníomh a iarrtar ar an gCoiste um Thrádáil agus Forbairt a ghlacadh, is gníomh é a bhfuil éifeachtaí dlíthiúla leis. Beidh an gníomh atá beartaithe ina cheangal ar na Páirtithe faoin dlí idirnáisiúnta i gcomhréir le hAirteagal 103 den Chomhaontú.

Leis an ngníomh atá beartaithe, ní dhéantar creat institiúideach an Chomhaontaithe a fhorlíonadh ná a leasú.

Dá bhrí sin, is é Airteagal 218(9) CFAE is bunús dlí nós imeachta don chinneadh atá beartaithe.

4.2. Bunús dlí substainteach

4.2.1. Prionsabail

An bunús dlí substainteach atá le cinneadh faoi Airteagal 218(9) CFAE, braitheann sé go príomha ar chuspóir agus ar inneachar an ghnímh atá beartaithe a nglacfar seasamh thar ceann an Aontais ina leith.

4.2.2. Feidhm maidir leis an gcás seo

Baineann príomhchuspóir agus ábhar an ghnímh atá beartaithe le cur chun feidhme an chomhbheartais tráchtála trí chomhaontú idirnáisiúnta a chur chun feidhme.

Dá bhrí sin, is é Airteagal 207(4) CFAE bunús dlí substainteach an chinnidh atá beartaithe.

4.3. Conclúid

Is é an bunús dlí ba cheart a bheith leis an gcinneadh atá beartaithe Airteagal 207(4) CFAE, i gcomhar le hAirteagal 218(9) CFAE.

5. FOILSIÚ AN GHNÍMH ATÁ BEARTAITHE

Ar mhaithe leis an trédhearcacht, foilseoidh an Coimisiún an gníomh atá beartaithe ag an gCoiste um Thrádáil agus Forbairt in *Iris Oifigiúil an Aontais Eorpaigh* tar éis a ghlactha. Ós

rud é nach gceanglaítear foilsiú an ghnímh atá beartaithe leis an ndlí, ní mór foráil a dhéanamh i ngníomh dlí maidir le foilsiú den sórt sin.

2026/0221 (NLE)

Togra le haghaidh

CINNEADH ÓN gCOMHAIRLE

maidir leis an seasamh atá le glacadh thar ceann an Aontais Eorpaigh sa Choiste um Thrádáil agus Forbairt a bunaíodh leis an gComhaontú Comhpháirtíochta Eacnamaíche idir an tAontas Eorpach agus a Bhallstáit, de pháirt, agus Stáit CCE CFDA, den pháirt eile, a mhéid a bhaineann le hionadú an liosta de na daoine aonair atá toilteanach agus ábalta a bheith ag feidhmiú mar eadránaithe

TÁ COMHAIRLE AN AONTAIS EORPAIGH,

Ag féachaint don Chonradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh, agus go háirithe Airteagal 207(4), i gcomhar le hAirteagal 218(9) de,

Ag féachaint don togra ón gCoimisiún Eorpach,

De bharr an mhéid seo a leanas:

(1) Thug an tAontas an Comhaontú Comhpháirtíochta Eacnamaíche idir an tAontas Eorpach agus a Bhallstáit, de pháirt, agus Stáit CCE CFDA, den pháirt eile (‘an Comhaontú’) i gcrích le Cinneadh (AE) 2016/1623 ón gComhairle an 1 Meitheamh 2016[2] agus tá sé á chur i bhfeidhm go sealadach ó bhí an 10 Deireadh Fómhair 2016 ann idir gach Páirtí sa Chomhaontú, seachas Mósaimbíc. Tá an Comhaontú á chur i bhfeidhm go sealadach idir Mósaimbíc agus an tAontas Eorpach ón 4 Feabhra 2018[3].

(2) De bhun Airteagal 94(1) den Chomhaontú, ní mór don Choiste um Thrádáil agus Forbairt liosta a bhunú de 21 dhuine aonair atá toilteanach agus ábalta a bheith ag feidhmiú mar eadránaithe.

(3) Chun feidhmiú ceart an chórais um réiteach díospóidí a bunaíodh i gCuid III den Chomhaontú a áirithiú, ba cheart don Choiste um Thrádáil agus Forbairt a liosta de na daoine aonair atá toilteanach agus ábalta a bheith ag feidhmiú mar eadránaithe a ionadú.

(4) Is iomchuí an seasamh atá le glacadh thar ceann an Aontais sa Choiste um Thrádáil agus Forbairt a bhunú, ós rud é go mbeidh an Cinneadh ina cheangal ar an Aontas.

(5) Ar mhaithe le trédhearcacht a áirithiú, is é is fearr an cinneadh ón gCoiste um Thrádáil agus Forbairt a fhoilsiú mar a ghlacfar go críochnaitheach é,

TAR ÉIS AN CINNEADH SEO A GHLACADH:

Airteagal 1

Beidh an seasamh atá le glacadh thar ceann an Aontais sa Choiste um Thrádáil agus Forbairt bunaithe ar dhréachtchinneadh an Choiste um Thrádáil agus Forbairt atá i gceangal leis an gCinneadh seo.

[2] IO L 250, 16.9.2016, lgh. 1-2.
[3] IO L 38, 10.2.2018, lch. 1.

Airteagal 2

Foilseofar an cinneadh ón gCoiste um Thrádáil agus Forbairt tar éis a ghlactha.

Airteagal 3

Is chuig an gCoimisiún a dhírítear an Cinneadh seo.

Arna dhéanamh sa Bhruiséil,

Thar ceann na Comhairle
An tUachtarán